

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI BARTOLOMEJ

ROČNÍK XVI.

ČÍSLO 9

SEPTEMBER 2008

**Rozhovor s Mons. Jánom Bednárom - Kto si, Mária?
Z dejín Kongregácie Dcér Božskej Lásky v Prievidzi (2. časť)
Bl. Alžbeta Canoriová Morová - Mariánska púť - Rozlúčka**

Dnes na slovíčko s Mons. Jánom Bednárom, dekanom

Požehnaných 14 rokov v Prievidzi

Dnes sa budeme zhovárať s kňazom, ktorého nemusíme špeciálne predstavovať. Má 54 rokov, pochádza z Kuri-my pri Bardejove z pobožnej rodiny zo siedmych detí. Pán dekan Mons. Ján Bednár pôsobil v Prievidzi 14 rokov. Od 1. septembra 2008 odchádza za dekana do Levíc. V našom rozhovore si spomína na svoje pôsobenie v Prievidzi.

Pán dekan, môžete na úvod veľmi stručne povedať, kde všade ste zatiaľ ako kňaz pôsobili?

Za kňaza som bol vysvätený 11. júna 1978 v Bratislave. Primície som mal vo svojej rodnej obci Kurime pri Bardejove. Kaplánom som bol až sedem rokov v Kremnici, kde sme s pánom veľprepoštom Emanuelom Schubertom (75 rokov) mali na starosti 11 kostolov. Od roku 1985 do roku 1990 som bol farárom v Jastrabej pri Kremnici, kde boli veľmi žiliví ľudia, a hlavne v Ihráči bolo veľké nadšenie pre veci Božie. Od apríla 1990 ma už náš terajší otec biskup Mons. Rudolf Baláž ustanovil za farára a dekana v Žiari nad Hronom, kde bolo potrebné po silnej ateizácii naštartovať duchovnú obnovu farnosti. Od 1. novembra 1991 som bol menovaný za vicerektora Kňazského seminára sv. Františka Xaverského, ktorý sme pod vedením nášho diecézneho biskupa a rektora seminára Mons. Tomáša Gali-

sa, terajšieho žilinského biskupa, spolu s ďalšími budovali v Badíne. Po otvorení nového seminára 4. októbra 1993 som pôsobil ešte do 31. augusta 1994 ako vicerektor a bola to veľmi pekná služba s mladými a nadšenými bohoslovcami. Od 1. septembra 1994 až doteraz som s radosťou slúžil vo farnosti Prievidza ako farár a dekan.

Pred 14 rokmi ste sa dozvedeli, že vás otec biskup posielal do Prievidze. Trochu ste možno vedeli, do čoho idete. Prievidza bola jedna z najväčších farností v diecéze a na náboženstvo sa hlásilo veľmi veľa detí, preto bolo veľmi potrebné v 50 tisícovom meste rozvinúť vyučovanie náboženskej výchovy v školách. To znamená, že na vás čakalo len mnoho práce. Ako si na to spomínate?

S veľkou pomocou Božou a obetavých kaplánov, pátrov piaristov a rehoľných sestier mariánok sa nám podarilo postupne vybudovať určité spôsoby školskej katechézy, ktoré sme postupne vylepšovali. Do roku 2000 bolo badať v spoločnosti pomerne veľké nadšenie pre duchovné veci. Vtedy sme mnohým deťom, mladým ľuďom, ba aj dospelým umožnili bližšie sa stretnúť s Kristom cez sviatostný život, v ktorom oni mali ďalej pokračovať. Veriaci dnes vnímajú kvalitné vyučovanie náboženstva ako samozrejmosť. V roku 1994 to však až také samozrejmé nebolo. Chýbali učebnice, metodiky, pomôcky...

V našej farnosti sa aj napriek tomu udelilo veľmi veľa sviatostí - krstov, prvých svätých prijímaní, birmovaní, spovedí a ostatných sviatostí.

Môžete porovnať, aký je rozdiel medzi prácou katechéto vtedy a teraz?

V prvých rokoch sme spolu s katechétmami cítili väčšiu spoluzodpovednosť rodičov alebo starých rodičov za náboženskú formáciu mladých. Žiaľ, teraz v posledných rokoch, keď sme už vstúpili do Európskej únie, badať väčší záujem o materiálne hodnoty. Dúfam, že sa to časom znova napraví.

S akými problémami ste zápasili po príchode a čo sú akútne problémy v pastoračii teraz, keď z Prievidze odchádzate?

Na začiatku bolo potrebné rozdeliť farnosť na menšie celky. Vznikli ďalšie dve nové farnosti: Veľká Lehôtka (s filiálkami Malá Lehôtka a Hradec) a Prievidza-Zapotôčky. Preto najprv bolo potrebné vybudovať zázemie: kostoly a pastoračné centrá. Teraz je potrebné s ešte väčšou obetavosťou tvoriť malé spoločenstvá vo farnosti, aby sa vytvorila nadšená farská rodina, kde by bolo cítiť, že Kristus je uprostred.

So svojimi spolupracovníkmi ste sa pustili do mnohých aktivít. Časopis Bartolomej, spevokol Bartolomejčatá, pastoračné centrum TRNKA (Tu Radosť Nájde Každý), detské denné tábory, letné tábory, sústredenia,

miništranti, animátorský kurz, ružencové bratstvá, misijný klub, duchovné obnovy, farské plesy... Určite by sme ich tu nedokázali spomenúť všetky. Na ktoré si mimoriadne rád spomínate vy? Určite vám niektoré z nich zvlášť prirástli k srdcu.

Som veľmi rád, že už od roku 1994 začala viesť detský spevokol Bartolomejčatá Zuzana Orlíková - Šimkovičová, ktorá vtedy mala iba 14 rokov. Dodnes ho obetavo vedie už ako vydatá mama dvoch chlapcov. Tu jasne vidno, že s pomocou Božou sa dá dokázať veľmi veľa. Podobne by som veľa s vďakou spomínal na všetky uvedené aktivity. Zvlášť je mi srdcu blízky farský časopis Bartolomej, cez ktorý sa zjednocuje farnosť. Veď cez celý čas môjho pôsobenia, sme mesačne vydávali priemerne 1200 kusov. Mnoho ľudí má tak možnosť veľa sa dozvedieť o svojej farnosti a čerpať posilu pre intenzívnejší náboženský život. Ďalej by som nerád zabudol na modlitbové zázemie ružencového bratstva (45 ruží po 20 členov), ktoré dlhé roky viedol Ján Málík a teraz Ing. Konstantín Pogorielov. V otázke ste nespomenuli Charitu sv. Vincenta, no je to tiež veľmi dôležitá služba. Rozbiehali sme ju so Štefanom Gašparíkom a Alicou Karakovou. Ďalej sa o jej chod starali Ing. Gabriela Leitmanová, Bc. Angelika Pažická, Ing. Júlia Urbančoková a teraz Ing. Jozef Zubák. Veľmi vďačne si spomínam na spoluprácu s našimi obetavými rehoľnými sestrami z Kongregácie Dcéry Božskej Lásky - mariankami, ktoré mi veľmi pomáhali pri školskej i farskej katechéze, vďaka spomínanej TRNKE. Najviac som vďačný sestre Daniele Bezdedovej, terajšej provinciálnej predstavenej a bývalej provinciálnej predstavenej, Sestre Silvii Hlaváčovej, ďalej sestrám Christiane, Michaele, Martinke, Dávide, Františke, Eve, Bernarde, Faustíne, Metode, Anne, Margite, Timotei, Antónii,

Agáte, Inocencii, Kazimíre, Leonile, Štefánii, Kristínke a Xavérii, ktoré mi nielen pomáhali v katechéze ale predovšetkým sa modlili za celú farnosť.

Bez asistencie farníkov a pomocníkov nezmôže nič žiaden kňaz. Boli ste vždy obklopený tímom ochotných ľudí, na ktorých čele zvykli bývať kapláni. Počas 14 rokov sa ich v Prievidzi vystriedalo požehnané. Ako si na nich spomínate a za čo im ďakujete?

Kaplánovi Ondrejovi Šmidriakovi ďakujem za nadšenú prácu s mládežou. Pavlovi Tomekovi za precíznu liturgiu. Dušan Horváth bol veľmi ľudský. Anton Eliáš výborný liturgista a Michal Slašťan obetavý svedník. Norbert Ďurdič a Libor Straka sa venovali viac mládeži. Ondrej Cebo, ako administrátor farnosti Prievidza-Zapotôčky, pomáhal pri stmelovaní farského spoločenstva a výstavbe nového kostola. Maroš Milo obetavo pomáhal pri dokončení kostola, pastoračného centra a fary na Zapotôčkoch. Na Martina Dada si spomínam ako na usmiateho nadšenca. Marek Sabol ako môj krajan mi ochotne a všestranne pomáhal vo farnosti. Michalovi Masnému zvlášť ďakujem za zriadenie webovej stránky farnosti a Radoslavovi Bujdošovi za veselosť a úprimnosť. Andrej Karcagi sa hoci len krátko, ale s nadšením venoval mládeži. Terajšiemu kaplánovi Danielovi Markovičovi som veľmi vdáčný za starostlivosť o miništrantov a horlivú službu vo farnosti až doteraz. Okrem toho by som chcel poďakovať za všestrannú pomoc v našej farnosti pátrom piaristom: Pavlovi Kollárovi, Jánovi Lichtnerovi, Alojzovi Orlickému, Jánovi Hríbovi, Vojtechovi Dávidovi, Stanislavovi Šimkovičovi, Jurajovi Ďurnekovi a Tomášovi Hud'ovi. Podobne aj už zosnulým: pátrovi Odilovi - Jánovi Mrázovi a trvalému diakonovi Ing. Jánovi Farbiakovi.

Okrem kňazov vám veľmi ochotne pomáhali vo farnosti aj mnohí laici. Mohli by ste spomenúť aspoň niektorých z nich?

Každý deň mi pomáhali vo farskom kostole kostolníci Ján Málik, nebohý Ing. Jozef Sojka, Pavol Šiplák, Jozefína Majtényová a Marta Hudecová. V Mariánskom kostole mi obetavo pomáhali Helena Zajacová, Janka Drozdová, Juraj Nedeliak a mnohí ďalší. O výzdobu kostola každý týždeň sa starali Eva Surová, Anna Nedeljaková, Vlasta Móciková, Anna Vrbová, Emília Kutschyová a mnohé iné horlivé ženy. Pri upratovaní kostola boli vždy spoľahlivé a ochotné Gabriela Gromová, nebohá Barbora Ťažiarová, Anna Nedeljaková, Štefánia Juríková, Anna Hianíková, Ďuračková, Gregorová, Marta Šmondrková, Alžbeta Takáčová a ďalšie. Veľmi som vdáčný za službu organistu Ľudovítovi Košťalikovi staršiemu a mladšiemu i pánovi Sabovi, ako aj žalmistovi Ing. Stanislavovi Škodovi. O liturgickú službu sa ochotne starali manželia Pogorielovci a všetci obetaví lektori a akolyti. V ekonomických záležitostiach mi najviac pomáhal Ing. Peter Buchcar, farský ekonóm a všetci členovia Farskej ekonomickej rady, zvlášť Milan Petráš, Ing. Vladimír Pavlíček, Ing. Jozef Mokry, Ing. František Bača, Ing. Stanislav Škoda, Mgr. Viliam Vlčko, Pavel Batora, Pavol Šiplák, Ján Ťažiar a ďalší. Veľmi som vdáčný za odbornú pomoc Mariánovi Bartušovi pri výstavbe nového kostola na Zapotôčkoch a obnove fasády farského kostola sv. Bartolomeja. O farskú agendu sa už niekoľko rokov obetavo stará Mária Buchárová. Som veľmi vdáčný za obetavú službu kuchárkam, zvlášť Magdaléne Tóthovej, Márii Geierovej, Anke Krištofovej a mnohým ďalším. Pri pastoračnej službe vo farnosti mi pomáhali mnohí členovia Farskej pastoračnej rady, katechéti, miništranti a animátori. O we-

bovú stránku farnosti sa už niekoľko rokov stará Mgr. Marek Šimurka, Ing. Peter Obert a Lukáš Páleš. Za 14 rokov bolo aktívnych laikov veľmi veľa a určite ich Pán Boh všetkých za to štedro odmení, aj keď sme ich tu všetkých nemohli menovať.

Mnohí zo súčasnej generácie mladých farníkov, ktorá sa dnes žení a vydáva, sa spoznali na veľkých letných táboroch pre deti, ktoré ste s pomocou ochotných spolupracovníkov zorganizovali ešte v 90. rokoch. Ovocie z nich žneme teda už vyše desať rokov. Rátali ste dopredu s tým, že budú mať tábory taký úspech a že z nich vyrastie taká silná mládežnícka generácia?

Dopredu som s tým nerátal, ale veľmi ma teší, že tábory priniesli bohatú úrodu. Teší ma, že mnohé z tých detí sú dnes aktívni dospelí farníci, napríklad bratia Karol a Alojz Vlčkovci, Juraj Bubnáš, Juraj Grom, Lukáš Novák, Peter a Anton Pytel, Juraj a Zuzana Orlickí, Danko Nedeliaková, Mirka Ťažiarová, Petra a Dominika Šestákové, Julka Strapková, Simona Miháliková, Matilda a Marianna Čiamporové a mnohí ďalší.

Prievidžania si na vás budú spomínať najmä ako na všestranného kňaza. S pomocou Božou bol za vášho pôsobenia rozdelený dekanát, farnosť Prievidza-mesto sa rozdelila na viacero menších a funkčnejších farností,

bolo postavených niekoľko kostolov, obnovili sa obetný stôl a ambóna i fasáda farského kostola. Vždy ste však zdôrazňovali, že dôležité sú duchovné chrámy v ľudských dušiach. Ste ako kňaz spokojný s výsledkami svojej práce aj v tejto oblasti?

Úlohou nás kňazov je pripraviť ľudské srdcia, aby boli svätynou Ducha Svätého a horlivo nasledovali v láske Ježiša Krista na chválu Nebeského Otca. My môžeme len usilovne siať, ale požehnanie vždy dáva Boh, keď je človek ochotný spolupracovať s Božou milosťou. Z vlastnej skúsenosti viem, že to nie je vždy ľahké a pre našu ľudskú krehkosť to trvá niekedy aj dlhšie. Preto som veľký optimista, že sa raz so všetkými farníkmi stretnem v Božom kráľovstve po trpezlivom nesení svojho kríža.

Ako dekan ste v Prievidzi strávili 14 rokov. Možno ste očakávali, že vás otec biskup pri preložení pošle trochu si oddýchnuť na menšiu faru. Napriek tomu idete ešte na nejaké obdobie do dekanskej služby do Levíc. Nie je to ťažké poslúchnuť?

Od svojej vysviacky som sa snažil vždy s ochotou poslúchnuť hlas Boží cez môjho biskupa. Pri vysviacke som veľmi úprimne sľúbil úctu a poslušnosť svojmu biskupovi a teraz po 30 rokoch kňazskej služby vidím, že vtedy Boh štedro požehnáva pôsobenie vo farnosti. Preto ďakujem Bohu za požehnaných 14 rokov vo farnosti Prievidza a pevne verím, že Boh ma bude ďalej sprevádzať požehnaním aj v novej farnosti v Leviciach.

Mnohokrát sa začne vydávať vo farnosti časopis, ale úvodné nadšenie neskôr opadne a časopis zanikne. U nás aj vďaka vám náš farský časopis Bartolomej vychádza už 16 rokov. Veľmi si vážime, že ste si na jeho vydávanie našli vždy čas i energiu. Na čo si v súvislosti s vydávaním časopi-

su radi spomínate?

Časopis Bartolomej založil Marcel Puvák s kaplánom Ondrejom Šmidriakom a potom ho niekoľko rokov veľmi obetavo viedla Ing. Katarína Thomayová. Najdlhšie bola šéfredaktorkou Mária Melicherčíková, ktorá spolu s Ankou Gálovou, Alicou Karakovou, Jankou Balážovou a ďalšími redaktormi stále vylepšovala tento farský časopis. Teraz redakciu Bartolomeja veľmi horlivo vedie Alojz Vlčko, ktorý si našiel mladých spolupracovníkov a vylepšil grafickú úpravu časopisu. Pamätám si na skromné začiatky, keď sme s manželmi Belušovcami priam na kolene vytvárali

každý mesiac nové číslo. Veľmi som vdáčný Tlačiarňi PATRIA l., spol. s r. o., riaditeľovi Petrovi Melovi a všetkým ochotným spolupracovníkom, zvlášť Ing. Jánovi Masárovi a Viere Klátikovej za veľkú ústretovosť a kvalitnú tlač.

Čo chcete odkázať všetkým farníkom a ostatným čitateľom na záver?

Boh nás stvoril z lásky a pre šťastie, ktoré bude zavŕšené v nebeskej vlasti. Prajem teda všetkým hojnosť Božieho požehnania a ochotu spolupracovať s Božou milosťou, aby sme sa už tu na zemi mohli tešiť zo vzájomnej bratskej lásky a natrvalo to prežívať v nebi.

Za rozhovor ďakuje Alojz Vlčko